

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

§. 1. Quid sit Feudum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](#)

Sic quoque aliae res Ecclesiasticae cum aliis item Ecclesiasticis permutari possunt, etiam addito pretio, ad qualitatem fructuum & redditum compensandam, d.e. *Ad questiones in fine*

Quia vero permutatio species est alienationis, ideo in permutatione rerum Ecclesiæ cædem solemnitates requiriuntur, quæ in eamdem alienationem & ubi alienatio permititur, à fortiori permitti debet permutatione, modò ratio, ut alienatio permititur, ad permutationem adaptari possit. s. 1. 2. 3. & 4. b. t.

4. Dixi autem, spiritualium cum spiritualibus & beneficiorum cum beneficiis permutationem fieri posse auctoritate Superioris; quia licet beneficiati de suorum beneficiorum permutatione facienda agere & tractare valeant, tamen permutationem ipsam privata auctoritate facere aut concludere nequeunt, quia talis permutatio semper labem continet simoniam; & proinde uterque suo beneficio permutato privari potest, d. e. *Quaestum, &c. Cum olim hoc sit.*

Neque obstat, quod, Cum beneficium datur pro beneficio, deretur aliquid spirituale pro spirituale, quod dictum est esse licitum, d. e. *Ad questiones*, tunc vero simoniam contrahi, cum spirituale datur pro aliquo temporali, e. ult. hoc sit. Nam is, qui ex pacto beneficium suum permuat cum alio beneficio, ideo incurrit simoniam, quia pro re spirituale, ut pro beneficio, dat aliud beneficium, spirituale quidem, sed habens aliquid admixtum temporale, scilicet fructus: quo casu etiam simoniam constat, e. *Præterea sup. De transact. Neque in permutatione beneficiorum inter se dici potest, quod in d. e. Ad questiones rescriptis Pont. de permutatione duarum Parochialium Ecclesiistarum inter se, attributis utrimque possessoriis, suppleto pretio pro minus valentibus, quia ibi duo inveniuntur contractus permutationis, qui inter se nullo modo inserventur. Verum cum beneficium datur pro beneficio, unica initur permutatione, scilicet beneficii ad beneficium, non duæ permutations, nempe una officii & ministerii Ecclesiastici, cum alio officio ac ministerio, & altera Fructuum unius beneficii ad fructus alterius. Fructus enim beneficii Ecclesiastici habent ad beneficium, ut accessorium ad principale, adeò ut à beneficio separari non possit,*

5. Ad beneficiorum vero permutationem plura requiruntur. Primum, ut uterque permutantium jus habeat in beneficio, quod permittatur, e. *Cum universorum 8. in verbis, præbendarum sive rum hoc sit. l. 1. D. eod. Adeo ut alter, qui beneficium suum resignavit, ex causa permutationis, possit sine nova collatione ad illud redire, d. e. Cum universorum, e. Si beneficia De prebendis, Secundum requiritur, ut beneficia utrumque resignantur in manibus Superioris; & ut utrumque ex causa permutationis resignatum & vacans alteri alterius beneficium conferat: alioquin si conferat alicui tertio, collatio est nulla, e. unico hoc sit. in. 6. etiam si est tertius haberet expectativam ad primum beneficium vacans, quia beneficia ex causa permutationis resignata, non simileiter resignata sunt, nec vacant, sed sub ea conditione dumtaxat, ut alter alterius beneficium consequatur, d. e. unico.*

6. Nec obstat quod resignatio beneficii debet esse pura, absque ulla conditione vel pacto, d. e. *Quaestum; quia hoc verum est, quando adiungatur conditio, modus vel pactum ab ipsis resignantibus, circa auctoritatem Superioris: & ubi conditio non admittitur à Jure, ut sit in permutatione, Clement. unica eod. sit. Quod si resignatione ab una parte facta, alter nolit ex sua parte eam adimplere, prior ad beneficium suum redidit, d. e. *Vniuersorum. Utrumque facta resignatione, si unus nolit alterius beneficium habere, alter utrumque obrinebit.**

TITULUS XX.

De Feudis,

s. I.

Quid sit Feudum.

1. *Contratum feudale esse nominatum.*
2. *Definitio Feudi.*
3. *In quo contractus feudalis ab emphyteusi differt.*

Sunt qui ad contractus innominatos referant contractum Feudale, quia à jure scripto proprium monachum non habent: imo sic prolixi

profusus in cognitus. * 1. Verius tamen & com-
munius obtinuit, esse nominatum: quia tamen
a jure tempore non habeat nomen, habet tamen
a consuetudine, nempe hoc, Feudum. Quodli-
cet frequentius ita sumatur, pro ut significat
temporalis, quæ in feudum conceditur: tamen
quandoque etiam sumitur, ut ipsum contra-
dignum delignet feudalem, seu pro ipso contractu
fidelitatis.

2. Atque hoc pacto sumptum nomen Feudi
domini potest, quod sit benevolæ & libera rei
immobilis vel equivalentis concessio, cum
translatione utilis domini, reteuta proprietate
ea directo dominio, sub onere fidelitatis, &
obsequii personalis exhibendi.

Dicitur, benevolæ & libera concessio: ut
distinguatur à Locatione & Emphyteusi, in qua-
bus ius rei conceditur, sed propter pensionem
& annum canonem. In puro autem Feudo non
solvit penitus vel canon, sed obsequiū tantum
personale exhibetur. Quod si aliquando in
Feudo aliquid solvatur in recognitionem direc-
ti dominii, ex ea parte declinat ad naturam em-
phyteusis, & deficit a natura Feudi.

Dicitur, rei immobilis; quia res mobilis in
feudum dari nequit, Tit. 1. lib. 2. De usibus Feu-
dorum. Nomine autem Rei continetur non
solum res soli seu fundi, sed quidquid solo seu
fundo cohereret, ut aedificia, vineæ, arbores in
superficie soli constitutæ, item ea, quæ immo-
bilibus comparantur, ut servitutes: nam &
in his quasi possessionem & quasi dominium esse
dicimus, 1. Servitutes D. De servit. urban. pradi-
cum. I. Possessores 2. Cod. De fundis patrimon. lib. 1.
Item annui reditus, qui ex aliquarē immobili
debetur, vel saltem ex perpetua aliqua negoti-
atione, ut cum de cella vinaria feudum con-
ceditur, cap. 1. § sciendum de feudi cognit. Si quis
autem ignorans rem alienam, aut alteri obliga-
tum, in feudum accepit, potest agere, ut alia
res ejusdem bonitatis & estimationis sibi de-
turi feudum, cum prima evicta: fecus, si scien-
tus: nisi speciali pacto sibi prospexerit, s. 1.
Tit. de investitura dare aliena lib. 2.

Dixi, sic ut in eum transferatur utile domi-
nium: ut distinguatur ab usufructu simplici,
qui jure servitutis debetur, & quo non trans-
fertur utile dominium, estque servitus per-
sonalis, quæ morte usufructuum exinguitur.

cum interim Feudum transeat ad hæredes ma-
sculos, imo etiam ad fœminas, si de his no-
minatim sit dictum. Quia vero in feudo trans-
fertur dominium utile, ideo res alienari pro-
hibita in feudum novum dari nequit, c. 1. Tit.

Per quos fiat investitura lib. 2.

Additum est, sub onere fidelitatis, &c. quia
si res aliqua in feudum detur, ea lege, ut nihil
servitii præstetur domino, erit impropiè Feu-
dum, quod Francum; id est: liberum appellat.
Teneratur autem Vasallus domino direc-
to non solum fidelitatem promittere, sed &
jurare: de quo juramento vide Tit. De nova
forma fidelitatu lib. 2. Illud tamen de substantia
feudi non est quia remitti potest, Tit. 3. Per quos
fiat investitura §. nulla lib. 2.

3. Differt insuper contractus feudalis ab
emphyteusi in eo, quod, otta inter aliquos con-
troversia de feudo, de ea dominus cognoscet:
non autem in emphyteusi. Præterea Vasallus
sive feudarius non potest sine consensu domi-
ni feudum oppugnare; emphyteuta vero po-
test fundum emphyteuticum. Similiter feuda-
rius non potest alteri feudum absque consen-
su domini dare, quia maior domino obligatus,
nec potest alium in suum locum subrogare, em-
phyteuta potest jus suum alteri cedere, quia
non ipse, sed res emphyteutica est domino obli-
gata. In Feudo fœmina non succedit, nisi sit
foemineum, aut nisi id expresse actum sit, quia
nequit personale obsequium æquæ ac vir præ-
state: at vero tem in emphyteusin accipere po-
test, quia æquæ ac vir rem meliorare potest, qui
est finis emphyteusos. Feudarius non cogi-
tur domino obsequium præstate, nisi illo pe-
tente: emphyteuta vero tenetur constituto
tempore pensionem solvere. Feudarius deni-
que potest se abdicare feudo, sine volunta-
te domini: non item emphyteuta emphy-
teusi.

S. II.

Quis in feudum dare; & quatenus
alienari possit,

1. Dare potest quilibet laicus, rerum suarum
liber dominus.

2. Clericus quoq; bona Ecclesiastica non item.

3. Excep-